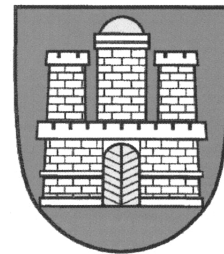

Raspenavský zpravodaj

2

červen
2017

ZDARMA

Informační čtvrtletník městského úřadu

Vážení spoluobčané,

v tomto čísle Raspenavského zpravodaje bych vás chtěl informovat o závěrech z druhého veřejného zasedání zastupitelstva města v letošním roce, které se konalo ve středu 17. května 2017. Na zasedání byl schválen střednědobý výhled rozpočtu na roky 2018 – 2023, převzetí stávající splaškové a dešťové kanalizace umístěné v komunikaci ulice Pod Strání a jejich zahrnutí do městského systému odkanalizování města. Dále bylo schváleno podání žádosti o dotaci na pořízení speciálního vozidla pro Jednotku sboru dobrovolných hasičů.

Přidám informace o tom, že v letošním roce bychom chtěli pokračovat v úpravě areálu Zdravotního střediska – vybudovat krytý prostor pro odstavení kol a opravit fasádu na budově střediska a stavby garáže. Přes problémy s řešením nové autobusové zastávky u „Sběrných surovin“, která má nahradit zastávku „U malíře“, je tato již projekčně připravována a předpokládáme, že na podzim bude realizována. Také bychom chtěli dokončit úpravu veřejného prostranství u bývalé „Lužanky“.

Vážení spoluobčané,

dovoluji si Vás pozvat na třetí veřejné zasedání zastupitelstva města v tomto roce, které se bude konat ve středu 28. 6. 2017 od 17.00 hodin v zasedací místnosti Městského úřadu a hlavním bodem programu bude projednání výsledku hospodaření města a účetní uzávěrky za rok 2016.

Pavel Lžičar, *starosta*

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE

Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

SNÍŽENÍ PRAŠNOSTI VE MĚSTĚ

V listopadu 2013 byl uveden do užívání zametací vůz pořízený v rámci Operačního programu Životní prostředí - Zlepšování kvality ovzduší a omezování emisí.

Dotace z Fondu soudržnosti činila 1 835 872 Kč a ze státního rozpočtu 107 992 Kč. Celkové investiční náklady byly ve výši Kč 2 486 550 Kč.

Účel, pro který byla poskytnuta dotace, musí být plněn nejméně po dobu pěti let, tj. do 31.12.2018.

Cílem projektu bylo zahájit čištění komunikací v obci, a tím zde snížit úroveň prašnosti. V rámci studie bylo uvažováno s minimální četností 1x za 5 dní po dobu 9 měsíců, tj. 54x ročně.

Technika je aplikována na místních komunikacích, chodnících a zpevněných plochách.

Po prvním roce využívání bylo zpracováno vyhodnocení očekávaného snížení emisí a bylo konstatováno, že celkové roční snížení emisí je vyšší než Studie proveditelnosti.

Dle evidence jízdy bylo od zahájení provozu do konce roku 2016 uskutečněno 232 čištění, což představuje průměrně 77 čištění ročně. I délka čištěných komunikací přesahuje Studii proveditelnosti.

S provozováním stroje se počítá i v období po skončení udržitelnosti projektu.

TŘÍDÍME BIOODPAD

Koncem roku 2015 jsme v rámci Operačního programu Životní prostředí – Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování ekologických zátěží pořídili svozové vozidlo MAN včetně hákového nosiče a 4 ks vanových kontejnerů.

Dotace z Fondu soudržnosti činila 2 591 614,30 Kč a ze SFŽP 152 447 Kč. Celkové náklady na projekt byly ve výši 3 152 050 Kč.

Doba, po kterou musí být plněn účel je stanoven na dobu 5 let, tj. do 1. 12. 2020.

Minimální kapacita separace a svozu odpadu byla stanovena ve výši 40 tun za rok.

Po ročním provozu bylo v roce 2016 separováno a odvezeno 51,78 tun, čímž plníme plánovanou analýzu, což má pozitivní vliv a dopad na životní prostředí.

E. Hrdinová, *ekonomické oddělení*

Informace z městského úřadu

Provoz městského úřadu pro veřejnost
Pondělí 7.30 – 11.30 hod a 12.30 – 17.00 hod
Středa 7.30 – 11.30 hod a 12.30 – 17.00 hod

Budova MěÚ je otevřena i mimo hodiny určené pro veřejnost (úterý, čtvrtek), v době od 8.00 do 13.00 hodin. Protože však pracovníci v těchto dnech absolvují školení, vyřizují záležitosti i mimo budovu MěÚ, nebo zpracovávají agendu nutnou pro vydání rozhodnutí. Doporučujeme občanům přednostně využívat úředních dnů, případně si návštěvu s pracovníkem dohodnout předem.

Kontakty na pracovníky MěÚ

Lžičar Pavel - starosta

telefon: 482 360 432

email: pavel.lzicar@raspenava.cz

Hanzl Jaromír - místostarosta

telefon: 725 076 524, 482 360 433

email: jaromir.hanzl@raspenava.cz

Lipenská Jana - podatelna, sociální věci, správa majetku

telefon: 482 360 431

email: jana.lipenska@raspenava.cz

Hrdinová Eva - účetnictví

telefon: 482 360 440

e-mail: eva.hrdinova@raspenava.cz

Beranová Ladislava - mzdy a poplatky

telefon: 482 360 444

e-mail: ladislava.beranova@raspenava.cz

Sýkorová Ivana - vedoucí ekonomického oddělení

telefon: 482 360 443

e-mail: ivana.sykorova@raspenava.cz

Hromníková Olga - ekonomické oddělení, pokladna

telefon: 482 360 441

e-mail: olga.hromnikova@raspenava.cz

Ing. Gondkovský Ludvík - správa majetku, pozemky

telefon: 482 360 446

e-mail: ludvik.gondkovsky@raspenava.cz

Bc. Nosková Soňa - stavební úřad, životní prostředí,

silniční správní úřad

telefon: 482 360 450

e-mail: sona.noskova@raspenava.cz

Horčíčková Iveta - stavební úřad, životní prostředí,

silniční správní úřad

telefon: 482 360 448

e-mail: iveta.horcickova@raspenava.cz

Kasalová Jaroslava - matrika, evidence obyvatel

telefon: 482 360 449

e-mail: jaroslava.kasalova@raspenava.cz

Čapková Radka - městská knihovna a informační centrum

telefon: 482 360 447

e-mail: knihovna@raspenava.cz

Prázdninový provoz v městské knihovně

DOVOLENÁ - ZAVŘENO

3. a 4. července 2017

5. a 6. července – státní svátek

31. července - 11. srpna 2017

Veřejné zasedání zastupitelstva města

3. veřejné zasedání zastupitelstva se koná

28. 6. 2017 od 17:00 hodin

v obřadní síni Městského úřadu v Raspenavě.

Reklama a inzerce v Raspenavském zpravodaji

Reklama ceník (ceny včetně DPH)

Celá strana - A4 600 Kč

Polovina strany – A5 400 Kč

Čtvrtina strany – A6 250 Kč

Menší plocha 150 Kč

Inzerce ceník (ceny včetně DPH)

Inzerát do 15 slov 50 Kč

Inzerát do 30 slov 100 Kč

Žádosti o zveřejnění reklamy nebo inzerce přijímá podatelna MěÚ osobně nebo prostřednictvím telefonu, faxu nebo elektronické pošty.

Tel.: 482 360 431

Fax: 482 319 229

E-mail: mesto.raspenava@raspenava.cz

Oznámení občanům Raspenavy

Městský úřad v Raspenavě, jako správce místních poplatků, podle ustanovení § 50 odst. 1 zákona 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 375/2015 Sb. zveřejnil dne 7. 6. 2017 na úřední desce veřejnou vyhlášku o zpřístupnění k nahlédnutí hromadného předpisného seznamu č. j. RA/1046/2017. Výše uvedeným hromadným předpisným seznamem je vyměřen místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů za zdaňovací období 01. 01. 2016 - 31. 12. 2016

poplatníkům, kteří nezaplatili výše uvedený místní poplatek ve správné výši nebo ve lhůtě splatnosti podle Obecně závazné vyhlášky města Raspenavy č. 2/2015.

Za den doručení hromadného předpisného seznamu se považuje třicátý den po jeho zpřístupnění dle § 50 odst. 2 daňového řádu. Splatnost místního poplatku je stanovena v náhradní lhůtě do 15 dnů ode dne právní moci hromadného předpisného seznamu. Po marném uplynutí lhůty pro zaplacení poplatku budou nedoplatky vymáhány v exekučním řízení.

Ivana Sýkorová, vedoucí ekonomického oddělení

Oznámení

Obecně závazná vyhláška č. 2/2015 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ukládá v čl. 5 odst. 1 všem poplatníkům uhradit místní poplatek ve dvou stejných splátkách, vždy nejpozději do 31. března a do 31. července příslušného kalendářního roku.

V červnu budou rozeslány složenky s celkovými nedoplatky ke dni 7. 6. 2017 všem poplatníkům, v tom bude i předpis poplatku splatný k 31. 7. letošního roku (druhá splátka). Poplatníkům, kteří mají k 7. 6. své závazky vyrovnané budou rozeslány složenky jen s předpisem druhé splátky pro letošní rok. V případě jakékoliv nejasnosti o výši nedoplatku (dluhu) se můžete informovat v kanceláři č. 104 – evidence místních poplatků, tel. 482 360 443, email:

ivana.sykorova@raspenava.cz, nebo v kanceláři č. 105 – pokladna, tel. 482 360 441, email: olga.hromnikova@raspenava.cz.

Na složenke je uvedeno číslo účtu a variabilní symbol platby, který zůstává pro jednoho poplatníka stále stejný (od roku 2008). Upozorňujeme, že není povinností správce poplatku zasílat poplatníkům složenky.

Výše poplatku je pro rok 2017 stanovena ve výši Kč 350,- pro fyzickou osobu dle čl. 2 výše uvedené obecně závazné vyhlášky.

Obecně závazná vyhláška č. 2/2015 je zveřejněna na internetových stránkách města – v nabídce Město Raspenava, sekce vyhlášky a nařízení.

Ivana Sýkorová, vedoucí ekonomického oddělení

Z raspenavské mateřinky

Tak, a je to tady! Ani jsme se nenadáli a konec školního roku klepe na dveře. Nenechte se ale mýlit, je před námi ještě spousta práce a zážitků.

Pilní jsme však byli celé jaro. Například jsme si zatančili na Masopustním karnevalu, vyhnali jsme Babici Zimnici, nechali jsme se zapsat do základní školy, zadováděli si na Čarodějnickém reji.

Měsíc květen byl pak plný příprav a zkoušek vystoupení pro maminky jako dárek k jejich svátku. Krátkým programem jsme udělali radost i místním seniorkám u příležitosti oslavy již zmíněného Dne matek a návštěvníkům Raspenavských tvořivých hrátek.

A co že nás to čeká a nemine? Samé příjemné a hezké věci. Vyrazíme na nějaký pěkný výlet, oslavíme Den dětí a změříme naše síly a fyzickou zdatnost při

Školkovské olympiádě. Pro naše předškoláky a předškoláčky je připravené zábavné odpoledne

s překvapením, jehož vyvrcholením bude pasování kluků a holek na školáčky a školačky.

Úplně tou poslední akcí tohoto školního roku bude již tradiční Spaní ve školce. Jedná se o akci plnou překvapení, zábavy, veselí ale i dobrot.

Chtěla bych touto cestou poděkovat našim věrným sponzorům, bez jejichž finančních darů by se nemohla v takovémto rozsahu uskutečnit.

Hlavní sponzor: firma MILKOM SERVIS s. r. o. (p. Miroslav Rýdži, p. Pavel Mach)

Ostatní sponzoři: manželé Lacikovi (Uhelné sklady Raspenava) maminka, která si nepřeje být jmenována
Děkujeme.

Všem čtenářům přejeme krásné a pohodové léto plné sluníčka a příjemných zážitků.

Za všechny z MŠ
Z. Vaničková

Krátce z Raspenavských tvořivých hrátek

Letos se konal již čtvrtý ročník tradiční báječné akce s názvem Raspenavské tvořivé hrátky IV. Akce, při které mají možnost nejen občané Raspenavy a okolí na pár dní opustit každodenní starosti a ponořit se do světa tvoření, hudby a v neposlední řadě do dobré nálady. I tentokrát nám byl zapůjčen prostor raspenavské fary, kam se od čtvrtka 25. května sjížděli řezbáři a výtvarníci ze všech koutů naší země, ti se sem, jak se nechali slyšet, každý rok na jaře rádi vrací. Již ve čtvrtek byly pro návštěvníky nachystané kreativní dílničky a od 15:00 čekalo návštěvníky pohádkové vystoupení žáků ZŠ Mníšek u Liberce. O půl hodiny později, pod taktovkou Ilonky Daňové zatančili žáci ZŠ a MŠ Raspenava.

Každý pozorný návštěvník si všiml, že bohatý kulturní program byl letos, na rozdíl od předchozích ročníků, nachystán na pátek. Vystoupil zde písničkář Honza Vopařil, country skupina Nord River a známá skupina Narychlo. Již tradičně se konala oblíbená aukce keramických výrobků a uměleckých děl. Tyto předměty do aukce věnovali přítomní umělci, žáci keramického kroužku při ZŠ a MŠ Raspenava a klienti sociálně terapeutické dílny Domova Raspenava. Výtěžek putuje do ZŠ a MŠ Raspenava a do Domova Raspenava. Ještě jednou děkujeme všem přispěvatelům do aukce. Páteční galaprogram zakončili tanečníci s ohněm a rozzářené noční nebe. Ohňostroj pro tuto příležitost věnoval Domov Raspenava.

Pro návštěvníky, kteří zavítali na faru v sobotu, čekalo překvapení v podobě ukázek předváděcích letů RC modelů letadel a dronů,

hudební kulisu dotvářela hudba z flašinetu, taneční a divadelní vystoupení žáků a dětí ZŠ a MŠ Raspenava. Raspenavské tvořivé hrátky IV byly zakončeny vyhlášením výsledků výtvarné soutěže „Cestujeme po Jizerkách“.

Po celou dobu konání této akce bylo možno obdivovat výtvarná díla dětí a žáků základních a uměleckých škol z Frýdlantského výběžku a polské Czernawy. Zároveň zde vystavovali svá díla i klienti Domova Raspenava, fotograf Jiří Kubín a přítomní výtvarníci.

Poděkování patří nejen celému organizačnímu týmu, ale i sponzorům – Ing. Jiří Štibřík JIMAPON, Novus Česko s. r. o., JIZERSKOHORSKÁ STROJÍRNA spol. s r. o., ALFA FARKSÝ, s.r.o., STAVBY TURSKÝ Libor Turský, Uhlířství Raspenava - Renata Neumannová, M + S spol. s r. o., KAREL KLOUČEK ŘEZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ s.r.o., FURNIERTECHNIK Raspenava s.r.o., Petr Beran, Truhlářství Janáček – Historická okna a dveře, Folda s.r.o. a Czech Fibre spol. s r. o.

Zároveň by se tato akce nemohla uskutečnit bez finančních a mediálních partnerů, kterými byli Liberecký kraj, ZŠ a MŠ Raspenava, Kompas z.s. ve spolupráci s Domovem Raspenava, Město Raspenava, freedlantsko.eu, Jakub Kulda a SDH Raspenava, kteří rovněž přispěli ke zdárnému průběhu celé akce.

Po celou dobu konání akce připravoval účastníkům velmi chutné jídlo pan Štětina, kterému tímto také velmi děkujeme.

Dušan Pfohl ml. za tým organizátorů a za ZŠ a MŠ Raspenava

Centrum Mateřídouška z. s. Hejnice

Centrum Mateřídouška, z. s. v Hejnicích oslavilo v dubnu 14. výročí od svého založení Dnem otevřených dveří 4. 4. 2017. Smyslem této události je, aby se přišla podívat široká veřejnost, představitelé obcí a bývalí dětské klienti s rodiči a prarodiči. Někdejší dětské klienti se dodnes zúčastňují našich akcí a pomáhají jako dobrovolníci. Občerstvení na Dni otevřených dveří připravují pracovníce CM a maminky, které pak prozradí své recepty a vznikne malá kuchařka. Tento den si nenechá nikdy ujít starosta obce Hejnice Jaroslav Demčák, což je od něj milé. Letos nás navštívila také kronikářka města Hejnice. Za svoji existenci, kvalitu služeb a práci pro maminky, tatínky, děti a prarodiče vděčí Centrum Mateřídouška mimo jiné Libereckému kraji odboru regionálního rozvoje díky podpořenému projektu „Rodičem se nikdo nenarodí“, dále LK odboru školství, mládeže a tělovýchovy s projektem „Pro šikovné ruce a úsměv dětí“, LK odboru školství s projektem „Tvoříme a pomáháme s úsměvem“ a také LK odboru zdravotnictví s projektem „Zdravé zoubky v mateřských centrech“.

Hezkou akcí jsou Čarodějnice, kde Centrum Mateřídouška ráda pomáhá pořádajícímu Sboru dobrovolných hasičů v Hejnicích. Děti si zasoutěžily za sladké odměny a vuřty. SDH má vždy vše perfektně připravené včetně výborného občerstvení a srdečné atmosféry.

Největší a na přípravu nejnáročnější akcí MC Mateřídouška je Pohádkový les i tento rok jsme představili nové kostýmy pohádkových bytostí.

Pohádkový les konaný 28. 5. 2017 k Mezinárodnímu dni dětí podpořily Město Hejnice, Město Raspenava a obec Lázně Libverda a řada místních podnikatelů, všem patří velký dík. Také si velmi ceníme pomoci SDH v Hejnicích.

Této akci oblíbené nejenom dětmi, ale i rodiči a prarodiči se zúčastnilo 212 dětí a 225 dospělých. Na přípravách a realizaci akce pracovalo na 60 dobrovolníků.

Sledujte nás na www.materidouška.net

Eva Machková, předsedkyně CM Mateřídouška, z. s.

Reklama

Prodej slepiček

Drůbež Červený Hrádek prodává slepičky typu **Tetra** hnědá a **Dominant** ve všech barvách **z našeho chovu** ! Stáří 14 - 19 týdnů. Cena 149 -180,- Kč/ks.

Prodej : 17. června 2017

Raspenava - u Měst. úřadu - 15.05 hod.

Při prodeji slepiček -**výkup králíčích kožek**-
cena dle poptávky. Informace : Po-Pá 9.00 – 16.00 hod. Tel. 601 576 270, 728 605 840

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval mně neznámému autoru pochvalného článku na mou osobu, uveřejněného v minulém čísle zpravodaje. Myslím však, že si tuto chválu nezasloužím, neboť v Raspenavě je řada lidí, kteří pro veřejnost pracují mnohem obětavěji a úspěšněji než já.

Nechci nikoho vyjmenovávat, abych na někoho nezapomněl. Vzpomenu tedy alespoň obory, ve kterých tito lidé působí. Jsou to sportovci, hasiči, vedoucí školních kroužků, myslivci, chovatelé a mnozí další.

Přesto však mnohokrát děkuji.

Mgr. J.Černý

Práce myslivců na jaře 2017

4. března se konalo sčítání zvěře, které bylo naplánováno celostátně. Má za úkol zjistit početní stavy zvěře, aby bylo možno stanovit plány lovu. Ty se stanovují proto, aby se co nejlépe hospodařilo s jednotlivými druhy zvěře. Její početní stavy musí být udržovány tak, aby ji v honitbě bylo co nejvíce i s ohledem na její tělesnou kondici, t.zn., aby ji honitba byla schopná uživit, aniž by v ní páchala škody. Myslivci totiž zvěř jen přikrmují, ne krmí.

25. března se v hotelu Zámeček konala výroční schůze myslivecké skupiny Honebního společenstva Raspenava, na níž byl jako host jeho starosta pan Hubert Silný.

Na programu byly, jako každoročně

- 1) zhodnocení práce za hospodářský rok 2016, který je v myslivosti od 1.dubna do 31. března
- 2) plán práce na rok 2017

V prvním bodu byla zhodnocena práce

jednotlivých členů myslivecké skupiny, t.zn. jak se podíleli na práci ve prospěch myslivosti, plánu lovu a odstřelu zvěře, škodící myslivosti, jako jsou lišky apod. Dále byla vyhodnocena finanční bilance myslivecké skupiny. Součástí této části výroční schůze bylo předání slavnostní listiny na 10 tisíc Kč vedoucímu kroužku Zálesák, pracujícímu pod patronací honebního společenstva, na činnost v roce 2017. Tuto částku bylo možno přidělit i díky Městu Raspenava, které již tradičně promíjí platby za nájem sálu a za spotřebované energie při pořádání myslivecké zábavy.

Ve druhém bodu byly naplánovány stavba a oprava mysliveckých zařízení a péče o zvěř.

Mgr. J. Černý, člen myslivecké skupiny Honebního společenstva Raspenava

Zálesáci na přehlídce trofejí

29. dubna se děti z mysliveckého kroužku Zálesák pod vedením maminky dvou jeho členů paní Aničky Kvapilové zúčastnily okresní přehlídky trofejí, pořádané Okresním mysliveckým spolkem Liberec v Lidových sadech v Liberci.

Přehlídky trofejí se konají každoročně, a to za účelem zhodnocení správnosti odstřelu zvěře a seznámení myslivecké i nemyslivecké veřejnosti s tím, jaká trofejová zvěř v té které honitbě žije, jaké jsou její trofeje a jaká může být jejich síla. Zvláště pro děti je přehlídka velmi poučná, neboť se zde seznámí s trofejemi zvěře, kterou třeba ještě neviděly ani na obrázku, a s rozličnými tvary trofejí jednoho a téhož druhu zvěře.

Dále si zde děti zasoutěžily ve znalostech o přírodě, což bylo nejen poučné, nýbrž i zábavné. Děti si mohly mnohé artefakty osahat a myslivců se i na leccos zeptat.

Mgr. J.Černý, vedoucí kroužku

Ilustrační foto

Původ osídlení Frýdlantska

V dávných dobách nepatřilo Frýdlantsko k Čechám, nýbrž k Lužici, která je dnes součástí Polska a Německa. Frýdlantsko bylo společně s krajem okolo řeky Kvízy a panstvím Závidov v dnešním Polsku, územním obvodem Žitavy a opatstvím Mariental v Německu a českými panstvími Liberec, Grábštejn, Varnsdorf, Tolštejn a Rumburk nazýváno Záhvozdem, což znamená, že leželo, stejně jako dnes, za Jizerskými horami a Ještědským hřebenem, pokrytými hvozdem, tedy lesy. Záhvozď byl nejen církevně, nýbrž i politicky přičleněn k míšeňskému biskupství. Teprve okolo poloviny 12. st. připadl Království Českému. Byl osídlen různými kmeny, pěstujícími zemědělství- původně germánskými (společnými předchůdci dnešních germánských národů, kterými jsou např. Němci, Dánové, Švédové a Angličané), poté slovanskými, m.j. Milčany, Lužičany a Lemuzy. Jejich zbytky pod jménem Lužičtí Srbové dodnes žijí v Sasku a Slezsku.

Když Milčané v 11. a 12. st. přešli ke křesťanství, které jim bylo vnuceno, což vyvolávalo jejich i mnohdy ozbrojený odpor, přitáhla jich část na pralesem pokryté Frýdlantsko, aby zde bez pronásledování mohla sloužit pohanským božstvům. Ale ani zde nenašla vytoužený klid, o čemž svědčí bojové konflikty, které se podle neurčených pověstí měly odehrát u pozdějších obcí Oldřiš a Horní Řasnice.

Pravděpodobně v té době vznikly tehdy ještě nevýznamné obce Loučná a Předlánce, jejichž jména jsou jednoznačně slovanského původu. Dodnes diskutabilní je osídlení na Chlumu, které mělo rovněž vzniknout jako uprchlické sídlo. Někteří historikové však existenci tohoto osídlení vyvracejí. Ovšem, na Chlumu mělo být alespoň domnělé slovanské obětiště a skutečné osídlení pak bylo u potoka Lomnice blíže k Novému Městu p. Sm. Bylo tvořeno malou vsí, nazývanou slovansky Lunzenov, německy Lunzenau (vyslovuj Luncenau). Ta zanikla za Tricetileté války (1618-1648), kdy její obyvatelé měli vymřít na mora stavení pak byla na příkaz frýdlantské vrchnosti spálena. Podle článku ve Friedländer Zeitung (Frýdlantské noviny), č. 70 z r. 1898 a dalšího textu v Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde (Sdělení Spolku pro vlastivědu), II, 119 má být Lunzenov totožný s vesnicí Waltersdorf, která však ležela na úpatí Chlumu mezi Krásným Lešem a Ludvíkovem.

Na přelomu 12. a 13. st. přitáhli ze severu a západu dnešního Německa do Lužice Němci. Někteří se ve 13. st. dostali až na Frýdlantsko a založili tu první větší sídliště, a to v podhorské oblasti. Další Němci sem přicházeli nejen z Lužice, nýbrž i Mišně, Duryňska a Frank. Stalo se tak prostřednictvím jedněch z prvních majitelů panství Frýdlant, pánů z Bibersteina. V té době byl na území dnešního Frýdlantu jen hrad s malou vsí bez městských práv. Ostatní vesnice se nacházely na míle daleko. Ty byly v té době germanizovány. 1424 Johann z Bibersteina zakázal používat v úředních listinách slovanský jazyk a v rodných listech slovanů muselo být uvedeno „dobré německé národnosti“. Privilegia (práva) frýdlantského pekařského cechu (organizace pekařů) z roku 1432 zakazovala přijímat do cechu pekaře slovanské národnosti. Tím z Frýdlantska postupně zmizeli Slované a zůstala jen slovanská pojmenování vsí, niv a potoků.

Mezi Němci založené obce patří kromě Frýdlantu Arnoltice, Horní Řasnice, Pertoltice, Bulovka, Dětrichovec, Hejnice, Jindřichovice p. Sm., Kunratice, Ludvíkov, Lázně Libverda (lázně tu ale vznikly až na přelomu 18. a 19. st.), Luh, Lužec (tyto dvě obce byly až do r. 1960 samostatné), Raspenava, Větrov, Dolní Řasnice, Krásný Les, Ves, Oldřiš, Mnišek, Oldřichov v H., Dětrichov, Albrechtice a Višňová.

Po vzniku Československé republiky 28.října 1918 sem začínají přicházet čeští státní úředníci, četníci (státní policie), vojáci a pro jejich děti i čeští učitelé. Když však v r. 1932 nastoupil v Německu Hitler, začíná v našem pohraničí sílit odpor vůči všemu českému. Představitelem tohoto odporu se stala Sudetendeutsche Partei (Sudetoněmecká strana), vedená Konradem Henleinem. Češi před silicím německým tlakem začínají postupně odcházet zpět do vnitrozemí, což zesiluje po československých parlamentních volbách, které Sudetoněmecká strana v pohraničí vyhrála. Když pak byla 30.září 1938 mezi Německem, Itálií, Francií a Velkou Británií podepsána Mnichovská dohoda a československé pohraničí připojeno k Německu, Polsku a Maďarsku, odešla odtud většina Čechů.

Po roce 1945 byla na základě Postupimské dohody z 2.srpna téhož roku mezi SSSR, USA a Velkou Británií většina německého obyvatelstva z Československa odsunuta do Německa a Rakouska. Zůstaly zde jen nepatrné počty německých antifašistů, a to ještě jen těch, kteří tu zůstat chtěli. Do téměř vykliděných obcí nastává příliv českých rodin, které zde získávají zemědělskou půdu a zaměstnání v průmyslu. Zpočátku sem přichází také mnoho tzv. zlatokopů, kteří neobydlené domy vyrabují (Němci mohli odejít jen s 38 kg majetku na osobu) a odtáhnou, odkud přišli. Časem se ale situace uklidňuje a české obyvatelstvo se zde stabilizuje.

(S pomocí „Die Gemeinden Raspenau, Mildenau und Mildeneichen“ Antona Franze Resslera připravil Mgr. J.Černý)

Stolní tenisté ukončili 53. sezonu úspěšně

V sezoně 2016/2017 došlo k dalšímu rozvoji raspenavského stolního tenisu. Díky pravidelným tréninkům se po dlouhé odmlce podařilo udržet nové zájemce o tento sport, hlavně ze strany žáků zdejší školy. Zvýšený počet hráčů se pak promítl i do počtu přihlášených družstev v pravidelných soutěžích.

A-družstvo hrálo opět nejvyšší krajskou soutěž – divizi. Ve složení Martin Suchánek, Leoš Horák, Čeněk Horák a Tomáš Zahradník obsadilo v konečném pořadí třetí místo.

Tabulka:

1.SKST Liberec D	22	19	2	1	0	216:107	62
2.TJ Bižuterie Jablonec nad Nisou B	22	17	1	4	0	199:129	57
3.TJ Jiskra Raspenava A	22	13	4	5	0	190:140	52
4.TJ Jiskra Nový Bor A	22	14	1	7	0	191:133	51
5.SKST Liberec E	22	11	3	8	0	181:154	47
6.Loko Depo Liberec B	22	10	2	10	0	149:167	44
7.TJ Spartak Chrastava A	22	8	3	11	0	166:172	41
8.TJ Sokol Turnov A	22	7	3	12	0	145:179	39
9.TJ Lokomotiva Česká Lípa A	22	7	2	13	0	149:183	38
10.TJ Sokol Jablonec nad Jizerou A	22	7	2	12	1	134:168	37
11.KMST Liberec C	22	5	2	15	0	137:188	34
12.SKST Cvikov A	22	1	1	20	0	79:216	25

B-družstvo po celou dobu soutěže v krajském přeboru 2. třídy pomýšlelo na umístění nejvyšší.

Jenže výsledkový zkrat ve Studenci (prohra 10:8) a prohra doma s Chrastavou je připravily o umístění nejvyšší. Družstvo hrálo nejčastěji ve složení Jan Drechsler, Matěj Drechsler, Petr Blažek, Marcel Pikous. Tento základ doplňovali Vladimír Boháč, David Horák a Milan Ryšavý.

Tabulka:

1.TJ Doksy - Mimoň A	22	18	0	4	0	203:122	58
2.KST Victory Liberec A	22	16	3	3	0	203:113	57
3.TJ Jiskra Raspenava B	22	17	0	5	0	198:138	56
4.TJ Jiskra Tanvald A	22	13	3	5	1	188:140	50
5.TJ Sokol Turnov C	22	12	3	7	0	182:166	49
6.SKST Liberec H	22	10	4	8	0	173:149	46
7.TJ Jiskra Nový Bor C	22	11	1	10	0	182:140	45
8.TJ Spartak Chrastava B	22	10	3	9	0	170:145	45
9.TJ Sokol Turnov D	22	6	1	15	0	94:196	35
10.TJ Sokol Bratříkov B	22	2	2	18	0	108:208	28
11.Orel Studenec u Horek A	22	2	2	18	0	126:210	28
12.Sokol Benešov u Semil A	22	2	2	17	1	93:213	27

V nejnižší soutěži okresu měl náš oddíl, po dlouhé době, zastoupení v podobě dvou družstev. Účinkování C-družstva připomínalo působení slavné Klapzubovy jedenáctky. Tento celek za celou dobu soutěže neztratil ani bod a ve svém celku měl i dva 100% úspěšné hráče – Milana Ryšavého

a Jiřího Sršně. Dalšími hráči tohoto družstva byli M. Pikous, D. Horák, Josef Čapek a Sylva Suchánková.

D-družstvo s řadou mladých získávalo první zkušenosti a v jejich vystoupení nebylo podstatné konečné umístění, ale chuť stolní tenis hrát.

V družstvu se vystřídal hráči: L. Bursa, M. Schiller, P. Rieger, P. Pichrt a T. Štětina

Tabulka:

1.TJ Jiskra Raspenava C	20	20	0	0	0	308:52	60
2.TTC Liberec B	20	16	1	3	0	263:97	53
3.TTC Preciosa Jablonné v Pod. B	20	14	2	4	0	234:126	50
4.ST Frýdlant B	20	14	1	5	0	228:132	49
5.ST Frýdlant C	20	12	1	7	0	201:159	45
6.SKST Liberec M	20	8	2	10	0	172:188	38
7.Sokol Oldřichov A	20	6	1	12	1	135:223	32
8.SKST Liberec L	20	6	0	14	0	126:234	32
9.TTC Hrádek nad Nisou B	20	5	2	13	0	153:207	32
10.TJ Jiskra Raspenava D	20	1	2	17	0	65:293	24
11.TTC Hrádek nad Nisou C	20	1	2	17	0	93:267	24

Poslední akcí v sezoně pak byl turnaj pro žáky ZŠ z frýdlantského výběžku na konci dubna. Za účasti 23 hráčů a hráček ze ZŠ Děřichov, Frýdlant, Raspenava, Nové Město p. S. a Gymnázia Frýdlant se ve sportovní hale se v konečném účtování umístění na čelních pozicích „stěhovalo“ do Frýdlantu.

Novou sezonu zahájí stolní tenisté pravidelně velkým turnajem ve sportovní hale v sobotu 16. září 2017 - bude turnaj s pořadovým číslem 34.

Tradičnímu turnaji pak bude v pátek předcházet turnaj mládeže pro žáky ZŠ z frýdlantského výběžku.

Ing. Vladimír Boháč, *kronikář oddílu ST*

Hasiči radí občanům - Nástrahy letních radovánek

Právě začíná léto a s ním přichází i řada nejruznějších letních radovánek, které nám mohou přinést radost a pohodu, ale někdy také starosti, bolest a smutek. Při pobytu na chalupách či chatách, táboření v přírodě a dalších letních činnostech se neobejdeme bez táboráku, grilování a opékání buřtů. Abychom se mohli věnovat odpočinku a užívat si léta a prázdninových dní naplno, připomeňme si několik základních pravidel, které je třeba dodržovat.

Snadný vznik požáru v období sucha

Každoročně hasiči v období léta a prázdnin řeší zvýšený počet požárů způsobených převážně lidskou neopatrností. Oheň v přírodě se může totiž velmi snadno vymknout kontrole, ohrozit životy a napáchat nevyčíslitelné majetkové či ekologické škody.

Pozor proto především na:

- odhozené cigaretové nedopalky do volné přírody,
Lesní/přírodní požáry jsou nejnáročnějším hasební zásahem, protože k nim zpravidla dochází v těžce přístupném terénu, kde nelze plně využít hasičskou techniku a jsou zde ztížené možnosti zásobování hasební vodou. Navíc chování ohně v lese je nevyzpytatelné, požár se může šířit např. pod zemí nebo v korunách stromů. Tyto zásahy jsou časově velmi náročné a vyžadují nasazení velkého množství hasičů a techniky.
- ponechávání otevřeného ohně při opékání a grilování bez dozoru dospělé osoby,
- rozdělávání ohně pomocí hořlavin,
- špatně zabezpečená nebo nedohašená ohniště,
- vypouštění „lampionů štěstí“ a používání zábavní pyrotechniky,
- skleněné předměty a sklo, z nichž se vlivem slunečního záření může stát lupa a zapálit suchou trávu, hořlavé předměty i stavby,
- zapalovače nechané ve vozech, na verandách a balkonech; vlivem slunečního záření může dojít k výbuchu a následnému požáru,
- garáže, stodoly a kůlny, kde se skladuje uhlí, vlhké seno a sláma na hromádách, barvy, ředidla a další hořlavé látky; v nevětraných prostorách může snadno dojít k samovznícení uloženého materiálu.

Lesní požár

Nebezpečí utonutí a poranění při koupání a vodních sportech

K letnímu období neodmyslitelně patří koupání a sjíždění řek. Nesmíme proto opominout ani nebezpečí, která nás při tomto mohou ohrožovat. Každoročně hasiči musí zasahovat u desítek tragických případů, kdy je třeba vyhledat utonulé osoby.

Pozor proto především na:

- přeceňování plaveckých schopností,
Pokud se někdo začne topit, snažte se mu nejdříve pomoci sami. Pokud na to nestačíte, co nejrychleji přivolejte pomoc z okolí, zavolejte záchranáře. Snažte si co nejlépe zapamatovat místo, kde jste tonoucího naposledy viděli.
- koupání v noci (hrozí snadná ztráta orientace),
- skákání do neznámé vody (většina takto způsobených úrazů mívá fatální následky),
- požívání alkoholu při koupání a vodních sportech,
- ponechávání malých dětí bez dozoru a plaveckých pomůcek (plavecká vesta, kruh, rukávky),
- používání správných záchranných pomůcek při sjíždění řek,
- plavidla a provoz na vodních plochách.

Vznik škod v domácnosti

V létě se často ze svých domovů vzdalujeme na delší čas. Před odjezdem na dovolenou bychom neměli zapomenout zkontrolovat, zda máme vypnutý všechny spotřebiče uzavřeny hlavní přívody plynu a vody. Domácnost nezapomeňte zabezpečit i proti vloupání.

Pozor proto především na:

- ponechání otevřených oken, puštěné vody, plynu a zapnutých elektrospotřebičů při odjezdu na dovolenou,
- důkladné zajištění dveří, oken a věcí proti odcizení,
- ponechání otevřených oken a nezabezpečených věcí při bouřce nebo vichřici.

Výlety na nebezpečná místa a za extrémními zážitky

Při výletech a volnočasových aktivitách na nás však při naší nepatrnosti číhají i jiná nebezpečí, než jen bouřky či požáry. Mezi rizikové skupiny patří především děti, a to hlavně během prázdnin, kdy využívají větší volnosti a baví se i nejruznějšími nebezpečnými aktivitami.

Pozor proto především na:

- dodržování základních bezpečnostních pravidel při pohybu v neznámém terénu,
- pohyb ve skalách, blízkosti řek a vodních ploch,
- přeceňování sil a vlastních schopností (především při provozování extrémních sportů),

Záchrana ze skal

Hasiči radí občanům - Nástrahy letních radovánek pokr.

- správné a odpovídající vybavení,
- přehled o tom, kde a s kým se pohybují vaše děti a co mají v plánu dělat.

Jak přivolat pomoc

Pokud se Vám přes veškerou opatrnost situace vymkne kontrole, volejte **hasiče** nebo záchranné složky prostřednictvím tísňové linky **150** nebo **112**, při poranění nebo zdravotních komplikacích **zdravotnickou záchrannou službu** na čísle **155**, v případě trestného činu **policii** na čísle **158**. Při

ohlášení vždy nejdříve řekněte, co a kde se stalo a uveďte důležité okolnosti události. Nikdy nezavěšujte jako první a řiďte se pokyny operátora. Pokud cestujete do zahraničí a ocitnete se v nouzi, dovoláte se pomocí záchranářů prostřednictvím **jednotného evropského čísla tísňového volání 112**, které platí v celé Evropské unii.

Autor: por. Mgr. Iva Michalíčková, HZS Libereckého kraje

Ilustrační fotografie: archiv HZS Libereckého kraje

Kdo nám vlastně pomáhá - Jak je to s dobrovolnými hasiči?

Muže, ženy mnohdy i děti v modrých montérkách, známe je všichni. Tráví mnoho hodin někdy i dnů v hasičské zbrojnici, při údržbě techniky, výjezdech k mimořádným událostem nebo na soutěžích a při organizování různých společenských a kulturních akcí pro ostatní obyvatele. Obecně jim všichni říkáme dobrovolní hasiči, ale „není hasič jako hasič“.

Sbor dobrovolných hasičů versus jednotka sboru dobrovolných hasičů

V Čechách a na Moravě sahá tradice dobrovolných hasičů do daleké minulosti. První sbor dobrovolných hasičů na území Rakouského císařství, jehož součástí bylo i Česko, resp. České království, byl Sbor dobrovolných hasičů Zákupy. Tento sbor byl založen v roce 1850 a jeho členy byli převážně němečtí občané Zákup. První ryze český sbor dobrovolných hasičů vznikl ve Velvarech roku 1864. Zajímavé informace k historii dobrovolných hasičů na Liberecku lze najít na adrese <http://www.liberec.cz/cz/prakticke-informace/dobrovolni-hasici-akci/historie-hasicstva/>. Mnoho sborů pokračuje dodnes ve své činnosti a dále rozvíjejí tradice dobrovolného hasičstva. Hovoříme - li však o sborech, co potom znamená jednotka? Jaký je mezi nimi rozdíl?

Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů je obecné označení dobrovolnického hasičského sboru. Sборы dobrovolných hasičů mají právní subjektivitu, nebo jsou organizační složkou občanských sdružení (např. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska ...). Jsou tedy zapsány ve spolkovém rejstříku, mají své řídicí orgány a jsou financovány z vlastní výdělečné činnosti, sponzorovány obcemi nebo firmami. **Jako subjekty se však nepodílejí v rámci výjezdů na zásahových a likvidačních pracích při řešení mimořádných událostí.**

Hasičské sbody jsou často spolkem významným z hlediska společenského života obce, podobně jako Sokol, myslivecké a lidové umělecké sbody, místní fotbalové kluby atd. Především na malých obcích jsou dobrovolní hasiči mnohdy posledními nositeli kulturního a společenského života. Pomáhají při odstraňování následků mimořádných událostí, pořádají zábavy, sportovní a kulturní akce a poskytují obci pomoc při obnově a budování místní infrastruktury a při údržbě majetku obce. Velmi záslužnou činností těchto sborů je práce s mládeží. Z řad malých hasičů se

totiž velmi často rekrutují budoucí členové jednotek sborů dobrovolných hasičů. Příprava mládeže probíhá především prostřednictvím pořádání soutěží v hasičských dovednostech. Tyto soutěže jsou v současnosti označovány jako požární sport.

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce nebo podniku nemají se sbody dobrovolných hasičů nic společného. Tyto jednotky zřizují a financují obce na základě ustanovení zákona. Stejně jako v mnoha okolních zemích **jednotky sboru dobrovolných hasičů doplňují činnost profesionálních hasičských sborů. Proto členové těchto jednotek zasahují společně s profesionálními hasiči a ostatními složkami IZS u mimořádných událostí** a jsou to právě ti „dobráci“, které uvidíme u autonehody, požáru, kteří nám pomáhají pokácet nebezpečný strom, vyčerpávat vodu ze sklepa nebo uklidit po povodni. Kromě toho se účastní odborného výcviku, cvičení a ve většině případů jsou i aktivními členy sboru, kde se věnují dětem a ostatní spolkové činnosti.

Blýská se na lepší časy?

I přesto, co pro nás všechny dělají, některé jednotky sboru dobrovolných hasičů používají dodnes zastaralou, někde až muzeální, techniku a vybavení. V posledních letech však došlo k výraznému zlepšení této situace, a to především díky možnostem čerpat na rozvoj jednotek finanční prostředky ze strukturálních fondů EU, krajského dotačního programu a díky dotacím poskytovaným ze strany Ministerstva vnitra ČR. I když se obce na tomto financování musí podílet ze svého rozpočtu, jsou schopny díky podpoře projektů pro své hasiče pořizovat nové vybavení a techniku, a tím zajistit jejich akceschopnost. Všem „dobrákům“ patří veliký dík, který si určitě zaslouží.

Autor: Ing. Jan Gardoň, Statutární město Liberec

Grilovačka a exkurze v libereckém rozhlasu už v neděli 11. června 2017

Den otevřených dveří Českého rozhlasu Liberec proběhne už v neděli 11. června od 9. do 13. hodin, najdete nás v Modré ulici v Zeleném údolí. Během exkurze můžete prozkoumat „zákulisi rádia“ – odkud se vysílá, jak vypadá rozhlasové studio i newsroom, kde se každý den od rána pilně připravuje vysílání Českého rozhlasu Liberec. Můžete se setkat s moderátory, na zahradě pro vás budeme grilovat a k dobré náladě zahraje liberecký harmonikář.

Odpoledne od 13:30 začíná Gody festival s Českým rozhlasem Liberec na zahradě v Lidových sadech. I tam bude pestrý program – vystoupí folkové, bluegrassové nebo country kapely z kraje, čeká vás taneční vystoupení, táborák, indiáni v teepee, bohaté občerstvení. Dění z místa přiblížíme i v přímém přenosu v rádiu od 14. hodin.

Těšíme se na viděnou v neděli 11. června dopoledne v libereckém rozhlasu!

Český rozhlas Liberec naladíte na 102,3 FM (Liberec a Jablonec), ve Frýdlantu 97,4 FM, v Harrachově a okolí na 107,9 FM, v Semilech na 103,4 FM, v České Lípě na 94,3 FM.

Houbařské okénko – lidové názvy hub

Velice zajímavý je pohled na lidové názvy hub v různých lokalitách Čech a Moravy. Vybral jsem několik nejznámějších druhů hub.

Hřib borový: borovák, chvoják, kamenáček, sametka, májovka – Domalicko, smoláček – Třebíčsko, Moravské Budějovice.

Hřib Smrkový: bílý hřib – teplicko, Duchcovsko, smrčák – Zlínsko, Smrkovák – Plzeňsko, Svitavsko

Hřib dubový: dubák – rozšířený název po celých Čechách, pravák, tvrďák – Zlínsko

Hřib kovár: modrák – rozšířený název, sladký modrák – Olomoucko, Šumpelka – Chrudimsko

Hřib kříst: hořký modrák – Svitavsko, Pelhřimovsko, blíják – Kralupy n. Vltavou, svinský modrák – Havlíčkovobrodsko, žid, židák – Semilsko, Vysoké n. Jizerou, Liberecko.

Hřib žlučový: blíják – Olomoucko, peňák – Českolipsko, Štípák – Náchodsko, Hořčák, žlučník – rozšířený název po celých Čechách.

Hřib hnědý: podborovák – Nymbursko, Teplicko, Semilsko, panský hříbek, podhříbek, slaďák – rozšířený název po celých Čechách

Hřib žlutomasý: babka – rozšířený název po celých Čechách, husí pupek – Ostravsko, honzík – Železnobrodsko

Hřib strakoš: Má kolem 70 lidových názvů – husí pupek – Rokycansko, Českobudějovicko, Teplicko, Jinřichohradecko, kačenka – celé Čechy, bánskej švec – Poděbradsko, Ševčík – Kutnohorský, Chodsko, Pelhřimovsko, Chrudimsko, podborovák – Příbramsko, Turnovsko, Liberecko, žluťák – rozšířený název po celých Čechách

Klouzek bílý: podmásník, honzík – Turnovsko, vejmutáček – rozšířený název

Pýchavky – různé druhy: bejčí pytlík, prašnák, psí kulky – Poděbradsko, Kladensko, zaječí pytlík – Kralupy n. Vltavou

Vladimír Hudec *alias Hříbek*

Klouzek bílý - vejmutáček

Hřiby

Pestřec - psí kulky

MĚSTO RASPENAVA VE SPOLUPRÁCI S SDH RASPENAVA
A JISKROU RASPENAVA Z. S. POŘÁDÁ

POP * FESTIVAL 2017

PROGRAM:

15:00 - POHROMADĚ NA DŘEHRADE (BLUES)

17:00 - HONZA VOPARIL (FOLK)

18:30 - FERLESBAND (COUNTRY)

20:30 - TCHEI-CHAN (FOLK-ROCK)

21:30 - SUROVEJ STEFAN (ROCK)

V SOBOTU 24. 6. 2017

NA PLOŠE PŘED HASIČSKOU ZBRŮJNICÍ

VSTUP ZDARMA, OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

Město Raspenava

**ve spolupráci s SDH Lužec vás srdečně zve na
soutěž železný-hasič v disciplíně TFA
dne 17.6.2017 na louce za penzionem
Selský dvůr**

8:40 slavnostní nástup účastníků

Dräger

9:15 zahájení soutěže

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ LUŽEC

pořádá dne 5. 8. 2017 v Lužci: prostor u hasičské zbrojnice

14. ročník soutěže

„LUŽECKÝ POHÁR“

ZAHÁJENÍ SOUTĚŽE V 16 HODIN

po ukončení soutěže

vyhodnocení soutěžních družstev, předání cen

!!! taneček !!! pod širým nebem

k dobré náladě a taneční pohodě Vám budou hrát

DJ Berry & DJ Kami

Kuchyňský bioodpad do směsného odpadu nepatří

Vadí Vám zapáchající popelnice? Pokud ANO, stačí popelnici dát do stínu, nechat pootevřené víko a hlavně do popelnice nedávat kuchyňský bioodpad. Neefektivnějším způsobem nakládání s biologicky rozložitelným odpadem především **odpadem z kuchyně (včetně plesnivého pečiva)** je kompostování. Přírodním rozkladem bioodpadu v kompostérech vznikají vhodné podmínky pro řadu organismů, které právě tento odpad zpracovávají. Jinak řečeno, když se dodrží správné postupy pro kompostování, bioodpad přímo mizí před očima a především **nezapáchá!** Většina lidí ovšem neví, za jaký konec tuto problematiku uchopit a raději hodí bioodpad do popelnice. Kompostování přitom není žádná věda a v následujícím návodu se o tom přesvědčíte. Je potřeba dodržet základní podmínky:

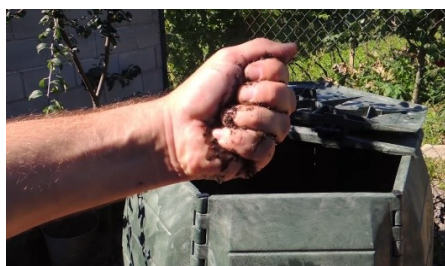
1. udržování správného poměru dusíku a uhlíku (N:C)

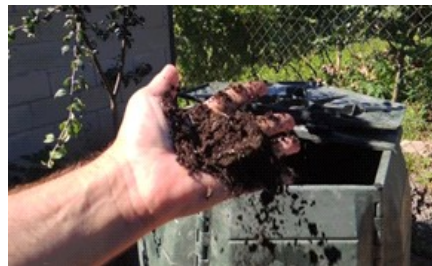
Jinak řečeno také „kombinování hnědého se zeleným“. Zelený odpad je bohatý na dusík a vodu (např. tráva) a hnědý odpad je bohatý na uhlík (např. suché listy). Pozor ovšem v období podzimu! Suché listy je dobré kombinovat například s trávou, jinak se v jedné hromadě listy na sebe nalepí a vytvoří neprostupný „krunýř“, po kterém steče veškerá voda, jádro kompostu vyschne a proces rozkladu se zastaví. Listy je lepší ponechat v pytlích a průběžně přidávat na kompost spolu s trávou. Smíchat trávu s listím můžeme také jednoduše poházením listů na trávu, kterou se chystáme posekat. Dojde-li listů, můžeme použít popel ze dřeva (**POZOR, ne popel z uhlí!**).

2. správná vlhkost kompostu

Dodržování správné vlhkosti kompostu je velice důležité, protože jakmile je v kompostu více vody, než má být (tzn. po zmáčknutí kompostu v dlani z něj vytéká voda (viz. první obrázek vlevo), začne kompost hnit a tím pádem zapáchat. Velkému množství vody se dá předejít přidáním suchého bioodpadu (např. piliny, suché listy, nebo nerecyklovatelný papír – papírové utěrky, proložka od vajíček, atd.). Když je v kompostěru málo vody (tzn. po zmáčknutí v dlani se sype (viz. prostřední obrázek), organismům se přestává dýhat, v kompostěru se mohou objevovat mravenci a odpad neubývá. Poté stačí kompost zalít vodou. Pokud kompost zmáčknete v dlani, nevytéká z něj žádná voda a hmota drží při sobě, máte vyhráno (viz. obrázek vpravo).

Špatně

Špatně

Správně

3. přístup vzduchu do kompostu

Aby všechno v kompostěru probíhalo tak, jak má, je dobré jednou za čas kompost „překopat“. Nejen že se kompost provzdušní, ale také budou mít organismy k nové hmotě přístup ze všech stran, a ne pouze ze spodu, jak tomu je u nepřekopaného kompostu. Tady platí známé pravidlo: **Je váš kompost cítit? Překopejte ho!** A opravdu to funguje.

Další praktické rady, jak zdokonalit kompostování

- Mějte kompost ve stínu a ve styku s půdou, případně do něj čas od času přidejte zeminu.
- Misku či kbelík, do kterého sbíráte bioodpad, po každém vyprázdnění vypláchněte vodou a s ní pak kompost zalejte. Nádoba bude vypláchnutá a kompost dostatečně vlhký.
- Slupky od citrusových plodů se dají také kompostovat, ale nesmí jich na kompost přijít příliš mnoho zároveň.
- Dají se kompostovat i **proložky od vajíček, plesnivě PEČIVO a také pečící papír**.
- Věci, které do kompostěru nepatří, poznáte tak, že v něm zůstanou po celou dobu kompostování.
- Na kompost můžete dát i kosti, nebudou Vám zapáchat v popelnici. Pokud se nerozloží, není problém je z kompostu vysbírat.
- Kompostujte pomocí žížal, protože žížaly stimulují činnost organismů, rozměňují bioodpad (čímž kompost provzdušňují) a také jsou indikátorem toho, že je kompost v pořádku. Je-li s kompostem něco špatně, žížaly jej opouštějí.
- Menší kusy odpadu se rychleji kompostují. Tohle pravidlo platí například u větvi. Pokud domácnost nevlastní štěpkač, může si pomoci sekačkou na trávu, která větvičky rozmělní na menší kousky.

Kompostovat se dá několika způsoby, například na volné ploše, na starém hnojišti nebo v nádobě přímo určené ke kompostování (v kompostěru). Třetí varianta je v dnešní době nejvýhodnější, protože esteticky lépe působí, zabraňuje návštěvám škůdců a také částečně chrání kompost před promáčením a vysušením.

Buďte si jisti, že vyhazováním biologicky rozložitelného odpadu především toho kuchyňského do kompostérů, předejdete zápachu ve vašich popelnicích se směsným komunálním odpadem, a navíc se zbavíte složky odpadu, za kterou obec/město potažmo i vaše domácnost zbytečně platí nemalé peníze.

Chcete-li získat více informací o kompostování, nebo se zajímáte o efektivní třídění odpadů, máte možnost na YouTube zdarma zhlédnout pořad **MOJE ODPADKY** 6. až 8. díl. Mnoho úspěchů v kompostování a nezapáchající popelnice přeje tým **mojeodpadky.cz**

Ing. Radek Staňka, vedoucí týmu MOJE ODPADKY

Získejte potřebné informace...

Nová
zelená
úsporám

Státní fond životního prostředí ČR ve spolupráci s městem Raspenava pořádá informační seminář o dotačních možnostech z programu „Nová zelená úsporám“ a programu „Dešťovka“.

Seminář je určen pro širokou veřejnost, kde se zájemci dozvědí vše potřebné k získání dotací.

Místo konání:
Obřadní síň MěÚ v Raspenavě
dne 19. června 2017
od 15:00 hodin.

Raspenavský pochod Jizerkami

6. května 2017 se konal tradiční pochod Jizerkami. Na 5 trasách se sešlo 177 lidí 10 km – 112 účastníků, 20 km – 30 účastníků, 30 km – 5 účastníků, cyklo 30 km – 27 účastníků a cyklo 60 km – 3 účastníci.

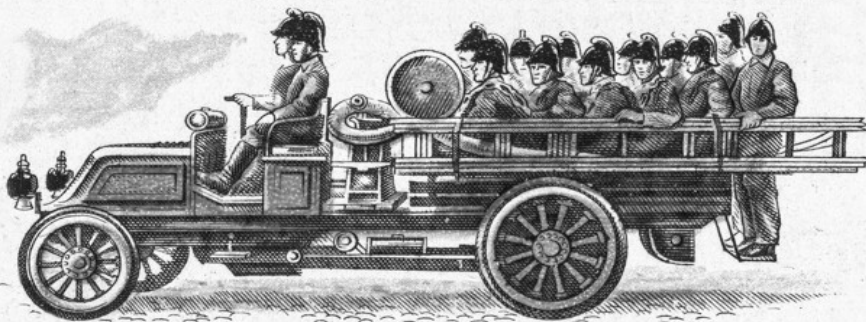
Turisté se opětovně kochali krásou našich hor. V cíli byli odměněni diplomy a hrníčky, za které děkujeme sponzorovi, panu Zdeňkovi Šmídovi.

Ve spolupráci s Městem Raspenava, ZŠ a MŠ p. o. se na zajištění akce podíleli členové KČT, Jiskra Raspenava z. s., paní Marelová, manželé Chvojkovi a manželé Jandovi. Všem děkujeme za ochotu a budeme se těšit na spolupráci v příštím roce.

KČT

Hasiči pořádají...

Sbor dobrovolných hasičů Raspenava pod záštitou města
pořádá soutěž v požárním útoku O pohár starosty města Raspenavy
dne 8. července 2017 od 20.00 hodin na hasičském sportovním areálu

zařazeném do seriálů

FIRE NIGHT CUP 2017

AVISPORT

*Sportovní taneční klub Jiskra Raspenava, z.s.
vás zve na procházku pohádkovým lesem
v sobotu 1. 7. 2017*

*průběžný start : 14,00 – 15,00 hod.
od České besedy v Raspenavě
cíl: zahrada - Česká beseda v Raspenavě*

Program:

- cca 2 km procházka přírodou plná pohádkových postaviček a bytostí
 - na všech stanovištích zábavný program-hry a soutěže o ceny, malování na obličej
 - na závěr opékání buřtů – buřt zdarma
- Vstup: 40,- dospělí i děti**

Kontakt: 606261415, fb: Pohádkový les - Raspenava 2017

Raspenavský zpravodaj

Vydává: Městský úřad Raspenava, Fučíkova 421, 463 61 Raspenava, IČ 00263141. **Registrace:** MK ČR E 11 808. **Redakční rada:** Radka Čapková, Jana Lipenská, Mgr. Petr Chvojka. **Náklad:** 450 ks, vychází 4 x ročně. **Zdarma.** **Uzávěrka příštího čísla:** 25. 8. 2017. **Kontakty:** knihovna@raspenava.cz; mesto.raspenava@raspenava.cz 482 360 431. Redakce nezodpovídá za pravdivost inzerátů a nenese žádnou odpovědnost za příspěvky občanů. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Fotografie jsou pořízeny příspěvateli.